

آفتاب یزد در گفتگو با متخصصان بررسی کرد

پیوره چیست و چطور درمان می‌شود؟

آفتاب یزد- نجهم حمزه نیسا: در جوامع امروزی با توجه به افزایش ارتباطات و حضور افراد جامعه در موقعیت‌های اجتماعی گوناگون، لزوم رعایت بهداشت دهان و زیبایی دندان‌ها بیش از گذشته حس می‌شود؛ علاوه براین، با توجه به اینکه سلامت عمومی بدن با سلامت دهان و دندان رابطه مستقیم دارد، از این رو سلامت دهان و دندان اهمیت ویژه‌ای در حفظ و ارتقاء سلامت افراد جامعه دارد. پیوره که بیشتر به عنوان پرودنتیت شناخته می‌شود، یکی از شایع‌ترین شرایط دندانپزشکی برای انسان است که علل متعددی در بروز این مشکل نقش دارند. مبتلایان به پیوره باید هر چه زودتر به پزشک مراجعه کنند، زیرا این بیماری به سرعت دندان‌ها را فرا گرفته و ممکن است منجر به کشیدن تمام دندان‌ها شود لذا با توجه به اهمیت موضوع آفتاب یزد در اینباره با دکتر سمنیه علیرضایی، متخصص بیماری‌های دهان و فک و صورت، عضو هیئت علمی دانشگاه و دکتر منوروش سبزیقایی، متخصص جراحی لثه و ایمپلنت‌های دندان‌های گفتگو کرده است.

در ابتدا دکتر علیرضایی در این‌باره می‌گوید: رعایت بهداشت دهان و دندان‌ها در تمام دوران زندگی مورد توجه افراد بوده است زیرا عدم توجه به بهداشت دهان و دندان سبب ساز بروز مشکلات مختلفی از جمله پوسیدگی دندان‌ها، تخریب بافت‌های لثه و از دست دادن دندان‌ها و به خطر افتادن سلامت لثه‌ها می‌شود.

وی خاطرنشان کرد: هر وقت‌که فرد خوراکی مختلف را به حفره دهان وارد می‌کند تا مدت‌ها اسیدپتیده دهان تغییر می‌کند که برای سلامت دندان مضر است لذا به همین دلیل مصرف وعده‌های غذایی کوچک و با تعداد بیشتر به صورت مشخصی پوسیدگی دندان‌ها را بیشتر می‌کند. این متخصص بیماری‌های دهان و فک و صورت افزود: توصیه ما این است که وعده‌های غذایی را کاهش داده و تا حدی که ممکن است از مصرف مواد غذایی پوسیدگی را مانند شکلات اجتناب کنیم و بعد از هر وعده غذایی دندان‌ها را مسواک بزنیم و حفره دهان را تمیز کنیم.

وی ابراز کرد: عدم رعایت بهداشت دهان و دندان تنها سبب آسیب رساندن به دندان‌ها نمی‌شود بلکه سبب ساز بروز مشکل برای بافت‌های نگهدارنده دندان‌ها و اتصالات دندان‌ها به استخوان‌ها می‌شود.

دکتر علیرضایی می‌گوید: هنگامی که فرد مواد غذایی را استفاده می‌کند و وارد حفره دهان می‌شود، تمام آن از حفره دهان و سطح دندان‌ها پاک نمی‌شود بلکه مقداری از این مواد غذایی در ترکیب با بزاق بر روی سطح دندان‌ها به صورت پلاک و سپس جرم باقی خواهد ماند که در سطح دندان حالت چسبنده دارد و با مسواک هم دیگر تمیز نمی‌شود.

این متخصص بیماری‌های دهان و فک و صورت ادامه داد: در مراحل اولیه اگر فرد مسواک از استفاده کرده و استفاده صحیحی که مسواک را داشته باشد، این پلاک میکروبی به زاین و بین بریم و در واقع این مشکل گسترش پیدا کرده باشد و به عبارتی عفونت گسترش یافته به داخل ریشه و فضای موجود در پرودنتال رفته باشد بنابراین ما نیاز

■ دندان‌ها مستقیماً در داخل استخوان فک نیستند

وی متذکر شد: افراد باید بدانند که دندان‌ها مستقیماً در داخل استخوان فک نیستند بلکه به واسطه برخی از لیاف و بافت‌هایی به استخوان دندان فرد متصل شده‌اند.

دکتر علیرضایی افزود: وظیفه این بافت‌ها که اطراف دندان وجود دارند، تغذیه و حفظ و نگهداری دندان در داخل استخوان است اما ممکن است که در این‌باره اتفاقی رخ دهد به طور مثال فرد اصول رعایت بهداشت را نداشته باشند و آن پلاک میکروبی که دربره آن گفته شد مدت طولانی بر روی دندان باقی بماند که در این‌صورت مقدار آن کم کم افزایش یافته و وارد فضای تکه دارنده دندان خواهد شد.

این متخصص بیماری‌های دهان و فک و صورت ادامه داد: از آنجا وقتی پلاک میکروبی وارد فضای تکه دارنده دندان می‌شود به راحتی گسترش خواهد یافت، می‌تواند منجر به عفونت‌هایی شود که فضای اطراف دهان و بافت‌های نگهدارنده دندان را دچار مشکل نمایند که ما به آنها " پیوره " یا " پرودنتیت " می‌گوییم.

وی بیان کرد: بیماری پیوره یک بیماری التهابی است که در صورتی که استفاده از مسواک و خمیر دندان و نخ دندان نداشته باشیم احتمال ابتلا به این بیماری وجود دارد و در نهایت می‌تواند منجر به از دست رفتن بافت‌های نگهدارنده دندان در داخل استخوان و از دست رفتن کل دندان‌ها شود. دکتر علیرضایی می‌گوید: وقتی که نسج‌های نگهدارنده دندان از بین بروند ممکن است که دندان لق شده و یا آترا از دست بدهیم که می‌تواند مشکلات بسیاری را برای سلامتی افراد در پی داشته باشد. این متخصص بیماری‌های دهان و فک و صورت توضیح داد: علائم بروز بیماری پیوره یا پرودنتیت ممکن است به صورت قرمز شدن و بروز تورم در لثه و خونریزی بخصوص هنگام مسواک زدن در افراد اتفاق بیفتد و در مراحل پیشرفته‌تر نیز ممکن است که خروج چرک و بوی بد دهان را در این نواحی شاهد باشیم.

وی مطرح کرد: در بسیاری از افراد وقتی که موضوع بیماری پیوره جدی تر باشد لق شدن یک یا چند دندان و در بسیاری از موارد نیز امکان لق شدن کل دندان‌ها وجود دارد زیرا انساج نگهدارنده دندان در داخل استخوان تحت آسیب التهابی قرار می‌گیرند و از بین خواهند رفت.

دکتر علیرضایی ادامه داد: اینگونه بیماری‌ها معمولاً در مراحل اولیه درد نیز علامت ندارند لذا به همین خاطر ممکن است که حتی بیمار در مراحل اولیه نیز متوجه بیماری خویش نشود و به آنها بی‌توجهی کرده و به صرف اینکه تنها هنگام مسواک زدن، خروج خون وجود دارد خیلی این بیماری را جدی نمی‌گیرند و موضوع جدی نگرفتن رعایت بهداشت باعث شدیدتر شدن بیماری در فرد خواهد شد و بیمار را با مشکلات جدی‌تری مانند از دست دادن دندان‌ها مواجه می‌کند.

■ عامل اصلی پیوره میکروب‌هایی است که در داخل دهان وجود دارند

این متخصص بیماری‌های دهان و فک و صورت ابراز کرد که به طور کلی باید گفت که عامل اصلی بیماری پیوره در دندان‌ها، میکروب‌هایی که در داخل دهان وجود دارند و به صورت یک ترکیبی با بزاق بر روی دندان‌ها قرار می‌گیرند و لایه بی‌رنگی هستند که ممکن است توجه فرد را به خود جلب نکند اما این پلاک میکروبی بر روی دندان باقی خواهند ماند و برای فرد دردسرساز خواهند شد.

وی در پاسخ به این پرسش که " سبب بیماری پیوره یا پرودنتیت چگونه است "، تصریح کرد: همانطور که گفته شد اگر التهاب لثه‌ای که در فرد وجود دارد، با رعایت نکردن اصول بهداشت دهان و دندان به مدت طولانی باقی بماند، عفونت کم کم به بافت‌های عمیق‌تر مثل استخوان و لیاف نگهدارنده دندان گسترش پیدا می‌کند و این باعث می‌شود که استخوان اطراف دندان و بافت نگهدارنده دندان تخریب شوند که در این صورت مسلماً لقی و از دست رفتن دندان را در پی خواهیم داشت.

■ بیماری پرودنتیت نیز قابل پیشگیری است

دکتر علیرضایی توضیح داد: همیشه پیشگیری بهتر از درمان است و بیماری پرودنتیت نیز قابل پیشگیری است. راه پیشگیری این بیماری بدین صورت است که اگر افراد به صورت مرتب تمیز کردن دندان‌ها به

وسيله مسواک و نخ دندان و خمیر دندان را انجام دهند، از بروز این بیماری جلوگیری خواهد کرد و فرد باید مراجعات مکرر و روتین را به دندانپزشک هر شش ماه یکبار داشته باشند تا از بروز چنین مشکلاتی جلوگیری گردد.

این متخصص بیماری‌های دهان و فک و صورت در پاسخ به این پرسش که " درمان بیماری پرودنتیت چگونه است "، بیان کرد: درمان بیماری پرودنتیت بستگی به شدت و گسترش بیماری در افراد دارد. بدین صورت که اگر بیماری در مراحل اولیه است با یک جرم‌گیری کامل و تمیز کردن سطح دندان بیماری از بین می‌رود اما اگر بیماری در سطح پیشرفته‌تر باشد و گسترش یافته باشد و به بافت‌های اطراف دندان گسترش یافته باشد معمولاً نیاز به جراحی لثه و کورتاژ است.

وی اضافه کرد: جراحی لثه برای افراد مبتلا به پیوره بدین صورت که بافت لثه‌ای کنار زده می‌شود و سپس آن ناحیه تمیز خواهد شد و تصحیح فرم لثه و استخوان صورت خواهد گرفت و بعد از آن لثه به جای خودش برگرداند می‌شود و به این صورت درمان کامل را خواهیم داشت.

دکتر علیرضایی تشریح کرد: هدف از انجام جراحی لثه در افراد مبتلا به پیوره این است که بزک در واقع زمانی جراحی لثه را انجام خواهد داد که با جرم‌گیری و مسواک و خمیر دندان و نخ دندان نتوانیم مشکل ایجاد شده را از بین ببریم و در واقع این مشکل گسترش پیدا کرده باشد و به عبارتی عفونت گسترش یافته به داخل ریشه و فضای موجود در پرودنتال رفته باشد بنابراین ما نیاز

■ رعایت بهداشت دهان و جلوگیری از تجمع پلاک و جرم مهمترین عامل در پیشگیری از ابتلا به بیماری‌های لثه‌ای است.

دندان و نخ دندان نتوانیم مشکل ایجاد شده را از بین ببریم و در واقع این مشکل گسترش پیدا کرده باشد و به عبارتی عفونت گسترش یافته به داخل ریشه و فضای موجود در پرودنتال رفته باشد بنابراین ما نیاز داشته باشیم که لثه را باز کرده و جراحی لثه را انجام دهیم.

این متخصص بیماری‌های دهان و فک و صورت تشریح کرد: درمان پرودنتیت اگر توسط یک جراحی لثه یا یک جرم‌گیری ساده و... صورت گرفته باشد فرد مبتلا پس از آن نیز باید بهداشت دهان و دندان خویش را کامل رعایت نماید و اگر دستوراتی که توسط پزشک به فرد مبتلا به پرودنتیت داده می‌شود در خصوص اینکه رعایت بهداشت باید به بهترین نحو صورت بگیرد، تحقق پیدا نکند ما این مشکل را در فرمد جدا خواهیم داشت و درمان فرد نیز در واقع تخریب خواهد شد.

دکتر علیرضایی مطرح کرد که علت اصلی عود بیماری پرودنتیت این است که فرد اقدامات لازم و پیشگیرانه را معمولاً انجام نمی‌دهد زیرا تصور برخی از افراد می‌کنند که به طور مثال وقتی که جرم‌گیری کاملی داشته‌اند و در درمان پرودنتال کاملی داشته‌اند نیازی نیست که از دستورات پزشک پیروی کنند لذا پس از مدتی بیماری پرودنتیت فرد مجدداً عود خواهد کرد.

این متخصص بیماری‌های دهان و فک و صورت تشریح کرد: در مورد بیماری پرودنتال یا پیوره نیز باید گفت که همانطور که می‌دانید در حاضر در دوران پاندمی، ویروس کرونا هستیم و مراجعات به دندان پزشکی ممکن است که برای برخی از سوالاتی را ایجاد کند و اینکه آیا در صورت بروز علائم به پزشک مراجعه کنیم یا نکنیم که در ابتدا باید توصیه شود که رعایت بهداشت دهان و دندان در این دوران اهمیت بسیاری دارد.

وی افزود: در دوران پاندمی ویروس کرونا به واسطه داشتن استرس و اضطراب بیشتر در لحاظ اینکه برخی از افراد از لحاظ روحی در موقعیت خوبی نیستند معمولاً رعایت بهداشت دهان و دندان افراد خوب صورت نمی‌گیرد و از اقداماتی که قبلاً برای رعایت بهداشت دهان و دندان انجام می‌دادند، غفلت می‌کنند.

دکتر علیرضایی اضافه کرد: بنابراین ما در این دوران بیشتر شاهد بیماری‌های پرودنتیت و یا بیماری‌هایی مانند این که اگر فرد به دندانپزشک زودتر مراجعه می‌کند، درمان بیماری‌اش راحت‌تر بود تا اینکه به واسطه ترس و استرس‌شان دیر به دندانپزشک مراجعه کند زیرا ممکن است که در برخی از موارد حتی درمان آنها غیر ممکن یا درمان سختی را پیش رو داشته باشند.

■ معاینات دوره‌ای روتین دندانپزشکی هر شش ماه یکبار باید صورت بگیرد

این متخصص بیماری‌های دهان و فک و صورت در ادامه توصیه کرد که افراد خیلی حساس‌تر نسبت به مشکلات حفره دهان‌هاشان و دندان‌های شان باشند و اینکه گفته می‌شود که معاینات دوره‌ای روتین دندانپزشکی هر شش ماه یکبار باید صورت بگیرد برای افرادی است که مشکلی خاصی ندارند مثلاً پوسیدگی فعالی در داخل حفره دهان‌هاشان وجود ندارد و یا مشکل لثه ندارند لذا این افراد هر شش یکبار می‌توانند به دندانپزشک مراجعه نمایند اما اگر فردی مشکلی را از لحاظ دهان و دندان و لثه دارد، نباید صبر کند و باید سریع تر به دندانپزشک مراجعه کند تا اقدامات درمانی لازم صورت گیرد تا مشکل ایجاد شده تشدید نگردد.

وی ابراز کرد که یکی از سوالات رایج در بین افراد به دلیل پاندمی ویروس کرونا این است که محیط دندانپزشکی چقدر امن است که در این‌باره باید گفت که ضمن اینکه در دوران قبل از ویروس کرونا هم در انتخاب دندانپزشک و محلی که دندانپزشکی می‌روند و چه میزان رعایت پروتکل‌های بهداشتی می‌کنند حساس بودید در دوران کرونا هم این حساسیت باید وجود داشته باشد و معمولاً مراکز معتبر کسانی که خود افراد به آنها به عنوان دندانپزشک اعتماد بیشتری دارند را انتخاب کنند. دکتر علیرضایی ادامه داد: به طور کلی

● **دکتر علیرضایی، از آنجا که وقتی پلاک میکروبی وارد فضای تکه دارنده دندان می‌شود به راحتی گسترش خواهد یافت، می‌تواند منجر به عفونت‌هایی شود که فضای اطراف دهان و بافت‌های نگهدارنده دندان را دچار مشکل نماید که ما به آنها " پیوره " یا " پرودنتیت " می‌گوییم**

● **علائم بروز بیماری پیوره یا پرودنتیت ممکن است به صورت قرمز شدن و بروز تورم در لثه و خونریزی بخصوص هنگام مسواک زدن در افراد اتفاق بیفتد و در مراحل پیشرفته‌تر نیز ممکن است که خروج چرک و بوی بد دهان را در این نواحی شاهد باشیم**

● **دکتر سبزیقایی، بیماری لثه پرودنتیت یا پیوره مرحله پیشرفته بیماری است که به دو صورت حاد (مهاجم) و یا مزمن وجود دارد. نوع مهاجم آن اغلب در سنین ۲۰ تا ۳۰ سالگی و نوجوانان است و دلایل ابتلا به این نوع بیماری بیشتر عوامل ایمولوژیک و ژنتیک می‌باشند. نوع مزمن اغلب پس از ۳۰ سالگی رخ می‌دهد**

● **رعایت بهداشت دهان و جلوگیری از تجمع پلاک و جرم مهمترین عامل در پیشگیری از ابتلا به بیماری‌های لثه‌ای است. مسواک زدن به روش صحیح، دو بار در روز (بعد از صبحانه و بعد از شام) و استفاده از نخ دندان (شباها) و همراه با خمیر دندان‌های حاوی فلوراید توصیه شده است**

فرد مشکوک به ابتلا به کرونا است یعنی در واقع یکسری از ضایعات هستند که بروز آنها در داخل حفره دهان نشانه‌ای از ابتلا فرد به بیماری کرونا ویروس می‌باشد.

■ ویروس کرونا طیف بسیار وسیعی از نشانه‌ها را دارد

این متخصص بیماری‌های دهان و فک و صورت بیان کرد: ویروس کرونا طیف بسیار وسیعی از نشانه‌ها را دارد و همانطور که در کل بدن ما این بیماری ارگان‌های مختلفی را درگیر می‌کند، تظاهرات آن داخل حفره دهان هم متفاوت است و بسیار وسیع است.

وی ادامه داد: تظاهرات ویروس کرونا در داخل حفره دهان مختلفند که برخی از آنها عبارتند از بروز زخم‌های آفتی شکل که در واقع آفت نیستند اما شبیه آفت هستند، زخم‌های مختلف حفره دهان، تغییر رنگ‌های حفره دهان و سوزش و درد ارگان‌های حفره دهان و برخی تظاهرات گسترده دیگر مثلاً پستی و اکیموز در داخل حفره دهان، دردهای ناحیه فکی و صورتی که همه اینها در داخل حفره دهان افراد مبتلا به کرونا ممکن است رخ دهد.

دکتر علیرضایی افزود: در بسیاری از موارد افراد مبتلا به کرونا بدون اطلاع از بروز این ضایعات به دندانپزشک مراجعه می‌کنند و سپس با بررسی وی ضایعات و مشکوک بودن به ابتلا کرونا توسط دندانپزشک فرد به سمت پزشک متخصص هدایت می‌شود که وجود یا عدم وجود کرونا را با انجام تست‌های مطمئن مشخص نماید.

این متخصص بیماری‌های دهان و فک و صورت توصیه کرد: در دوران پاندمی کرونا ویروس افراد باید به هرگونه تغییر در داخل حفره دهان حساس باشند زیرا ممکن است که درابتدا در هیچ یک از عضو دیگر بدن علائم تبییکی را که همه افراد درباره این بیماری مدنظر دارند، مشاهده نکنیم اما در داخل حفره دهان تغییراتی رخ داده باشد لذا توصیه می‌شود که افراد در صورت مشاهده این تغییرات حساس بوده و به متخصصین دهان و فک و صورت مراجعه کنند تا شاید بدین صورت بتوانند ابتلا به بیماری کرونا خویش را زودتر تشخیص داده و درمان سریع‌تری را بگیرند. وی ابراز کرد: در بیماری کرونا اصل نجات دهنده، درمان سریع فرد است یعنی اگر نسبت به علائم ایجاد شده، غفلت نشود و درمان سریع را داشته باشیم تقریباً می‌توان گفت که درمان کامل خواهد بود و بیمار با مصرف داروهای مورد نیاز که در داخل کشورمان وجود دارد، کاملاً بهبود یافته و از عوارض این بیماری نجات پیدا کند.

دکتر علیرضایی متذکر شد: اصل اول سلامتی این است که افراد باید نسبت به تغییرات داخل حفره دهان حساس باشند و حفره دهان‌هاشان بررسی کنند زیرا حتی در برخی موارد ممکن است آثار ابتلا به کرونا صورت زونا در دهان دیده شود یعنی ضایعات و زخم‌ها به هم همان شکل و درد نیز به همان اندازه بنابراین در این دوران پاندمی بسیار مراقب خودت‌ان و حفره دهان‌تان، مراقب دندان‌های خودتان باشید. این متخصص بیماری‌های دهان و فک و صورت در پایان گفت: دوران پاندمی بالاخره به پایان خواهد رسید و آن چیزی که باقی خواهد ماند حفره دهان و دندان‌ها است که ما سالیان سال با آنها کار داریم بنابراین هم حساس باشید و هم مراقب و هم از انجام درمان‌های دندانپزشکی خویش غافل نباشید و مرکز معتبری را انتخاب کرده و درمان‌های لازم را انجام دهید.

دندانپزشکان حدود دو دهه است که رعایت بهداشت کامل دهان و دندان را داشته‌اند یعنی در واقع دندانپزشکی تنها شغلی است که حدود بیشتر از دو دهه، استفاده از ماسک و دستکش را به عنوان یک جزء اساسی از کارشان توجه داشته‌اند بنابراین برای یک دندانپزشک سخت نیست که مرتباً ماسک داشته باشد و ماسک‌اش را کنار زند و یا دستکش داشته باشد و رعایت بهداشت را بکند بنابراین دندانپزشکان بیشترین میزان رعایت پروتکل‌های بهداشتی را داشته‌اند و دارند.

این متخصص بیماری‌های دهان و فک و صورت بیان کرد که چه در دوران پاندمی کرونا و چه دوران غیر پاندمی کرونا اصول بهداشتی توسط دندانپزشک رعایت شده و حساسیتی که افراد در انتخاب دندانپزشک دارند نیز منطقی است لذا با توجه اینکه مدتی را که انتخاب می‌کنیم باید معتبر باشد از مراجعه به دندانپزشک نباید ترسید زیرا هیچ مشکل خاصی در این مراکز وجود ندارد و نخ دندان از روی تمام سطوح دندان‌های انجام نشود، باعث تجمع افزاینده پلاک می‌شود و به مرور زمان پلاک دندان‌های کلسیفیه شده و تبدیل به جرم می‌شود.

دکتر سبزیقایی اضافه کرد: جرم نیز به نوبه خود می‌تواند به تجمع بیشتر پلاک کمک کند و این چرخه ادامه می‌یابد. هر چه پلاک و جرم بیشتر باشد، عفونت و التهاب بافت‌های حمایت‌کننده دندان (لثه و استخوان) بیشتر می‌شود که نتیجه آن، تحلیل لثه و از بین رفتن استخوان بیشتری می‌باشد.

این متخصص جراحی لثه و ایمپلنت‌های دندان‌ها، عواملی که باعث افزایش خطر بیماری‌های لثه‌ای می‌شوند را اینگونه تشریح کرد: بهداشت دهانی ضعیف، سیگار کشیدن، بیماری‌های سیستمیک مثل دیابت و استئوپروز، مصرف برخی از داروها (مثل داروهای ضد تشنج، ضد فشارخون و تضعیف‌کننده سیستم ایمنی)، استفاده ناکافی و نادرست از مسواک و نخ دندان، تنفس دهانی هنگام خوابیدن، تغییرات هورمونی مثل بارداری و بلوغ، عوامل ژنتیکی... وضعیت نامناسب دندان‌ها در دهان که باعث تجمع پلاک می‌شود، سلامت روحی و روانی نامناسب (مثل استرس و افسردگی)، باعث افزایش خطر بیماری‌های لثه‌ای می‌شوند. وی ابراز کرد: شایع‌ترین علائم بیماری‌های لثه‌ای عبارتند از قرمز شدن لثه، تورم و خارش شدید لثه، خونریزی از لثه‌ها بخصوص هنگام مسواک زدن و نخ دندان کشیدن، فاصله لثه از دندان‌ها (تحلیل و عقب نشینی لثه)، لق شدن دندان‌ها، حساس شدن دندان‌ها، تغییر موقعیت و جابه‌جایی دندان‌ها، درد لثه هنگام جویدن، چرک و آبسه لثه‌ای، بوی بد دهان.

این متخصص بیماری‌های دهان و فک و صورت بیان کرد: ویروس کرونا طیف بسیار وسیعی از نشانه‌ها را دارد و همانطور که در کل بدن ما این بیماری ارگان‌های مختلفی را درگیر می‌کند، تظاهرات آن داخل حفره دهان هم متفاوت است و بسیار وسیع است.

وی ادامه داد: تظاهرات ویروس کرونا در داخل حفره دهان مختلفند که برخی از آنها عبارتند از بروز زخم‌های آفتی شکل که در واقع آفت نیستند اما شبیه آفت هستند، زخم‌های مختلف حفره دهان، تغییر رنگ‌های حفره دهان و سوزش و درد ارگان‌های حفره دهان و برخی تظاهرات گسترده دیگر مثلاً پستی و اکیموز در داخل حفره دهان، دردهای ناحیه فکی و صورتی که همه اینها در داخل حفره دهان افراد مبتلا به کرونا ممکن است رخ دهد.

دکتر علیرضایی افزود: در بسیاری از موارد افراد مبتلا به کرونا بدون اطلاع از بروز این ضایعات به دندانپزشک مراجعه می‌کنند و سپس با بررسی وی ضایعات و مشکوک بودن به ابتلا کرونا توسط دندانپزشک فرد به سمت پزشک متخصص هدایت می‌شود که وجود یا عدم وجود کرونا را با انجام تست‌های مطمئن مشخص نماید.

این متخصص بیماری‌های دهان و فک و صورت توصیه کرد: در دوران پاندمی کرونا ویروس افراد باید به هرگونه تغییر در داخل حفره دهان حساس باشند زیرا ممکن است که درابتدا در هیچ یک از عضو دیگر بدن علائم تبییکی را که همه افراد درباره این بیماری مدنظر دارند، مشاهده نکنیم اما در داخل حفره دهان تغییراتی رخ داده باشد لذا توصیه می‌شود که افراد در صورت مشاهده این تغییرات حساس بوده و به متخصصین دهان و فک و صورت مراجعه کنند تا شاید بدین صورت بتوانند ابتلا به بیماری کرونا خویش را زودتر تشخیص داده و درمان سریع‌تری را بگیرند. وی ابراز کرد: در بیماری کرونا اصل نجات دهنده، درمان سریع فرد است یعنی اگر نسبت به علائم ایجاد شده، غفلت نشود و درمان سریع را داشته باشیم تقریباً می‌توان گفت که درمان کامل خواهد بود و بیمار با مصرف داروهای مورد نیاز که در داخل کشورمان وجود دارد، کاملاً بهبود یافته و از عوارض این بیماری نجات پیدا کند.

دکتر علیرضایی متذکر شد: اصل اول سلامتی این است که افراد باید نسبت به تغییرات داخل حفره دهان حساس باشند و حفره دهان‌هاشان بررسی کنند زیرا حتی در برخی موارد ممکن است آثار ابتلا به کرونا صورت زونا در دهان دیده شود یعنی ضایعات و زخم‌ها به هم همان شکل و درد نیز به همان اندازه بنابراین در این دوران پاندمی بسیار مراقب خودت‌ان و حفره دهان‌تان، مراقب دندان‌های خودتان باشید. این متخصص بیماری‌های دهان و فک و صورت در پایان گفت: دوران پاندمی بالاخره به پایان خواهد رسید و آن چیزی که باقی خواهد ماند حفره دهان و دندان‌ها است که ما سالیان سال با آنها کار داریم بنابراین هم حساس باشید و هم مراقب و هم از انجام درمان‌های دندانپزشکی خویش غافل نباشید و مرکز معتبری را انتخاب کرده و درمان‌های لازم را انجام دهید.

■ یک لثه سالم رنگ صورتی دارد

در ادامه نیز دکتر سبزیقایی در این‌باره خاطرنشان کرد: یک لثه سالم رنگ صورتی دارد و دارای قوام محکم و شکل کنگره‌ای دندان‌هاست و سطح آن حالت پوست پرتغالی دارد و لسی در اثر بیماری این خصوصیات را از دست می‌دهد. این متخصص جراحی لثه و ایمپلنت‌های دندان‌ها ادامه داد: در صورتی که بافت‌های حمایت‌کننده دندان (لثه و استخوان) دچار التهاب شوند، بیماری‌های

لثه‌ای (پرودنتال) به وجود می‌آیند که به دو شکل ژئوبیوت و پرودنتیت می‌باشند.

وی بیان کرد: در ژئوبیوت، التهاب محدود به بافت نرم لثه می‌باشد و علائم کلینیکی قرمزی، تورم خونریزی دارد و این بیماری با بهداشت خوب دهانی قابل برگشت است ولی اگر ژئوبیوت درمان نشود، بعد از مدت طولانی به پرودنتیت (پیوره) تبدیل می‌شود.

دکتر سبزیقایی افزود: در واقع در این مرحله، التهاب به بافت‌های عمیق‌تر و استخوانی رسیده است و در صورت پیشرفت بیماری، استخوان نگهدارنده دندان‌ها تحلیل می‌رود و سبب لقی و افتادن دندان‌ها می‌شود. این متخصص جراحی لثه و ایمپلنت‌های دندان‌ها مطرح کرد: بیماری لثه پرودنتیت یا پیوره مرحله پیشرفته بیماری است که به دو صورت حاد (مهاجم) و یا مزمن وجود دارد. نوع مهاجم آن اغلب در سنین ۲۰ تا ۳۰ سالگی و نوجوانان است و دلایل ابتلا به این نوع بیماری بیشتر عوامل ایمولوژیک و ژنتیک می‌باشند. نوع مزمن اغلب پس از ۳۰ سالگی رخ می‌دهد و مهمترین علت آن تجمع پلاک باکتریال و جرم دندان‌هاست.

■ پلاک یک لایه سخت و چسبنده باکتریایی است

وی در پاسخ به این پرسش که " عوامل ایجادکننده بیماری‌های لثه‌ای (پرودنتال) چیست "، اظهار کرد: علت اصلی بیماری‌های لثه‌ای پلاک میکروبیال است. پلاک یک لایه سخت و چسبنده باکتریایی است که حاوی مواد آلی و ذرات مواد غذایی و محصولات باکتریایی می‌باشد که بر سطوح دندان‌ها قرار می‌گیرد. در صورتی که برداشت روزانه پلاک میکروبی توسط مسواک و نخ دندان از روی تمام سطوح دندان‌ها انجام نشود، باعث تجمع افزاینده پلاک می‌شود و به مرور زمان پلاک دندان‌های کلسیفیه شده و تبدیل به جرم می‌شود.

دکتر سبزیقایی اضافه کرد: جرم نیز به نوبه خود می‌تواند به تجمع بیشتر پلاک کمک کند و این چرخه ادامه می‌یابد. هر چه پلاک و جرم بیشتر باشد، عفونت و التهاب بافت‌های حمایت‌کننده دندان (لثه و استخوان) بیشتر می‌شود که نتیجه آن، تحلیل لثه و از بین رفتن استخوان بیشتری می‌باشد.

این متخصص جراحی لثه و ایمپلنت‌های دندان‌ها، عواملی که باعث افزایش خطر بیماری‌های لثه‌ای می‌شوند را اینگونه تشریح کرد: بهداشت دهانی ضعیف، سیگار کشیدن، بیماری‌های سیستمیک مثل دیابت و استئوپروز، مصرف برخی از داروها (مثل داروهای ضد تشنج، ضد فشارخون و تضعیف‌کننده سیستم ایمنی)، استفاده ناکافی و نادرست از مسواک و نخ دندان، تنفس دهانی هنگام خوابیدن، تغییرات هورمونی مثل بارداری و بلوغ، عوامل ژنتیکی... وضعیت نامناسب دندان‌ها در دهان که باعث تجمع پلاک می‌شود، سلامت روحی و روانی نامناسب (مثل استرس و افسردگی)، باعث افزایش خطر بیماری‌های لثه‌ای می‌شوند. وی ابراز کرد: شایع‌ترین علائم بیماری‌های لثه‌ای عبارتند از قرمز شدن لثه، تورم و خارش شدید لثه، خونریزی از لثه‌ها بخصوص هنگام مسواک زدن و نخ دندان کشیدن، فاصله لثه از دندان‌ها (تحلیل و عقب نشینی لثه)، لق شدن دندان‌ها، حساس شدن دندان‌ها، تغییر موقعیت و جابه‌جایی دندان‌ها، درد لثه هنگام جویدن، چرک و آبسه لثه‌ای، بوی بد دهان.

این متخصص جراحی لثه و ایمپلنت‌های دندان‌ها، عواملی که باعث افزایش خطر بیماری‌های لثه‌ای می‌شوند را اینگونه تشریح کرد: بهداشت دهانی ضعیف، سیگار کشیدن، بیماری‌های سیستمیک مثل دیابت و استئوپروز، مصرف برخی از داروها (مثل داروهای ضد تشنج، ضد فشارخون و تضعیف‌کننده سیستم ایمنی)، استفاده ناکافی و نادرست از مسواک و نخ دندان، تنفس دهانی هنگام خوابیدن، تغییرات هورمونی مثل بارداری و بلوغ، عوامل ژنتیکی... وضعیت نامناسب دندان‌ها در دهان که باعث تجمع پلاک می‌شود، سلامت روحی و روانی نامناسب (مثل استرس و افسردگی)، باعث افزایش خطر بیماری‌های لثه‌ای می‌شوند. وی ابراز کرد: شایع‌ترین علائم بیماری‌های لثه‌ای عبارتند از قرمز شدن لثه، تورم و خارش شدید لثه، خونریزی از لثه‌ها بخصوص هنگام مسواک زدن و نخ دندان کشیدن، فاصله لثه از دندان‌ها (تحلیل و عقب نشینی لثه)، لق شدن دندان‌ها، حساس شدن دندان‌ها، تغییر موقعیت و جابه‌جایی دندان‌ها، درد لثه هنگام جویدن، چرک و آبسه لثه‌ای، بوی بد دهان.

■ بیماری‌های پرودنتال با سایر بیماری‌های سیستمیک مرتبط هستند

دکتر سبزیقایی مطرح کرد: طبق مطالعات انجام شده بیماری‌های پرودنتال با سایر بیماری‌های سیستمیک مرتبط هستند که مهمترین آنها عبارتند از آترواسکلروز و بیماری‌های قلبی و عروقی زیرا بیمارها ی لثه‌ای می‌توانند باعث افزایش خطر مسدود شدن شریان‌ها و عروق تغذیه‌کننده قلب و افزایش بیماری‌های قلبی شوند و نیز بیماری‌های لثه‌ای خطر ابتلا به سکنه مغزی به دلیل انسداد عروقی افزایش می‌دهند. این متخصص جراحی لثه و ایمپلنت‌های دندان‌ها افزود: در خانم‌های باردار مبتلا به بیماری پرودنتال، احتمال زایمان زودرس و نوزاد با وزن کم وجود دارد و بیماری‌های لثه‌ای می‌تواند خطر ابتلا به بیماری‌های عفونی ربوی را افزایش دهند و همچنین برخی مطالعات اخیر رابطه بیماری‌های لثه را با بیماری اذرایمان زودرس و نوزاد با وزن کم و توضیح داد: رعایت بهداشت دهان و جلوگیری از تجمع پلاک و جرم مهمترین عامل در پیشگیری از ابتلا به بیماری‌های لثه‌ای است. مسواک زدن به روش صحیح، دو بار در روز (بعد از صبحانه و بعد از شام) و استفاده از نخ دندان (شباها) و همراه با خمیر دندان‌های حاوی فلوراید توصیه شده است.

دکتر سبزیقایی ادامه داد: جهت جلوگیری از آسیب رساندن به لثه‌ها از مسواک با لیاف نرم استفاده شود و هر ۳ الی ۴ ماه یکبار مسواک تعویض شود. مراجعه مکرر به دندانپزشک حداقل دو بار در سال جهت معاینه و جرم‌گیری کدر این زمینه نقش عمده‌ای را ایفا می‌کند. کنترل بیماری‌های سیستمیک زمینه‌ای مانند دیابت و ترک سیگار در پروتکل‌های پیشگیری قرار دارند.

این متخصص جراحی لثه و ایمپلنت‌های دندان‌ها تصریح کرد: روش‌های درمانی مختلفی جهت کنترل بیماری‌های پرودنتال وجود دارد. گام نخست آموزش بهداشت صحیح به بیمار می‌باشد. مرحله‌ای مثل اصلاح تغذیه بیماران (بخصوص افراد با ریسک بالای پوسیدگی دندان، حذف عوامل گیر پلاک مانند ترمیم‌های نادرست و درمان شلوغی دندان‌ها، جرم‌گیری بالای لثه‌ای و زیر لثه‌ای، صاف کردن سطح ریشه، تجویز آنتی‌بیوتیک‌های خوراکی و دهانشویه‌های حاوی آنتی‌بیوتیک در فاز ابتدایی درمان انجام می‌شوند.

وی افزود: پس از آن بیمار تحت فالوآپ‌های منظم قرار می‌گیرد. در مواردی که تحلیل استخوان و لثه به نحوی است که امکان پیوند استخوان و لثه وجود دارد و یا زمانی که جرم‌ها در نواحی عمیق زیر لثه تجمع یافته‌اند که از دید و دسترس خارج هستند، دندانپزشک تصمیم به جراحی می‌گیرد که در مرحله جراحی، پس از بی‌حس کردن بافت‌ها، لثه کنار زده می‌شود و جرم‌ها و بافت‌های آلوده و میکروارگانسیم‌ها از مناطق عمیق برداشته می‌شوند و شکل استخوان تصحیح می‌گردد و سپس لثه بخیه زده می‌شود.

دکتر سبزیقایی توضیح داد: پس از جراحی لثه وجود اندکی خونریزی، درد و تورم طبیعی است و تا ۲۴ ساعت اول باید از نوشیدن و خوردن مایعات و غذاهای داغ، مسواک زدن و شستن دهان اجتناب شود. کمپرس سرد در روز اول جراحی به کم شدن علائم خونریزی و تورم کمک می‌کند. در روز اول مایعات مقوی و سرد مانند سوپ سرد و بستنی و عدم فعالیت بدنی سنگین تا دو سه روز بعد از جراحی پیشنهاد می‌شود.

این متخصص اضافه کرد: از روز بعد از عمل به منظور جلوگیری از تجمع میکروب‌ها شست و شو با آب نمک ولرم توصیه می‌شود. در چند هفته اول پس از جراحی باید از استسکال دختاب‌تر پرهیز کرد، ضمن اینکه فرصت خوبی برای کنار گذاشتن سیگار می‌باشد.

وی در پایان گفت: پس از انجام درمان‌های پرودنتال، مراجعه منظم به دندانپزشک و رعایت بهداشت دهانی نقش بسیار مهمی در تثبیت موقعیت لثه و دندان‌ها دارد.